

TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA

Kokouspöytäkirja
19.9.2017

Kokousaika ma 18.9.2017, klo 10.00–11.08

Kokouspaikka: Kahveri, Päätal

Läsnä: Uusi-Rasi (pj.), Nikunen, Huttunen, Serola, Kujala, Kylliäinen, Lilja, Eilo (siht.)

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen sekä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen:

2. Ilmoitusasiat:

- Todettiin, että lausuntopyyntöihin liittyvät rekisteriselosteet tulisi viedä twebiin, sillä rekisteriseloste on julkinen asiakirja. Rekisteriseloste lähetetään kirjaamoon sähköpostin liitetiedostona. Kirjaamo laittaa sen asiakirjahallintajärjestelmässä oikeaan kohtaan.

3. Lausuntopyyntö 18/2017: “Geographies of home-based service interactions at the margins of welfare in Finland and Sweden (Kodissa tapahtuvien palvelukohtaamisten maantiede hyvinvointipalvelujen marginaalissa Suomessa ja Ruotsissa/professori Kirsi Juhila, sosiaalityöt/sosiaalityö)”

Toimikunnan lausunto: Toimikunta toteaa, että lausuntopyyntö ja tutkimussuunnitelma on varsin hyvin työstetty. Toimikunta toteaa kuitenkin seuraavat asiat:

- Tiedotteen kieliasua tulisi muotoilla hieman selkokielisemmäksi.
- Edellä todettuun liittyen esim. sanaa etnografia tulisi avata ja selittää, mitä se käytännössä tarkoittaa tässä tutkimuksessa.

- Miten haastattelut talletetaan tietokantaan, litteroituna vai äänitteinä. Tämän voisi kertoa selkokielellä tutkimukseen osallistujille. Toteamus ”anonymisoituna” ei ehkä ole riittävän selkeä kuvaus.
- Tiedote ja suostumuslomakkeeseen tulisi lisätä kohtelias maininta: ”Teitä pyydetään ystävällisesti osallistumaan...”
- Lausuntopyyntöön mainitaan sana ”tutkimuslupa”. Toimikunta toteaa, että suostumus on kuitenkin oikea termi. Tässä kyse ei ole tutkimusluvasta.

Tiedote ja suostumuslomakkeen voi lähettää toimikunnan sihteerille sähköpostitse (heikki.eilo@uta.fi) toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten.

4. Lausuntopyyntö 19/2017: ”Suomen leksikko –projekti (Finnish Lexicon project/tutkimusvastaava, professori Anneli Pajunen, suomen kieli)” – esittelee Nikunen

Toimikunnan lausunto: Toimikunta on käsitellyt kokouksessaan 18.9.2017 lausuntopyyntönne ja pyytää huomioimaan seuraavat seikat:

- Aineiston keräämismenetelmät jäävät hieman epäselväksi eli kuinka henkilöt käytännössä rekrytoidaan tutkimukseen?
- Jos haastattelut tehdään koulussa, vanhemmille tulisi laittaa tieto tutkimuksesta, jolloin heillä on mahdollisuus kieltää lapsen osallistuminen tai ainakin heiltä kerätty datan käyttö.
- Millä tavalla yli 75-vuotiaat henkilöt valikoituvat tutkimukseen?
- Jos henkilö ei täytä CERAD –sanansujuvuustestin läpäisykriteereitä, hän ei osallistu tutkimukseen. Ohjataan heitä esimerkiksi ottamaan yhteyttä terveydenhoitajaan tms.?
- Kyselylomakkeessa tehtävän seitsemän (7) pronomini muoto on eri kuin tiedotteessa todettu. Pronomini muoto tulisi yhtenäistää ja käyttää määrittelyä/ensimmäistä persoonaa ”tunnen” tai ”en tunne” yms.
- Tiedotteessa tulisi olla myös kohtelias pyyntö osallistua tutkimukseen, kuten ”pyydän Teitä osallistumaan tutkimukseen...”
- Tutkimuksessa käsitellään ns. epäsuoria tunnistetietoja, jolloin kyse on myös henkilötietolain mukaisesta henkilötietojen käsittelystä. Rekisteriseloste pyydetään ystävällisesti täyttämään: linkki:

<http://www.uta.fi/tutkimus/tutkimuksen-etiikka/lausuntopyynto-jasen-perusteeksi-edellytettavat-asiakirjat>

Tiedotteen ja suostumuslomakkeen, rekisteriselosteen ja selvityksen edellä mainituista seikoista voi lähettää toimikunnan sihteerille sähköpostitse (heikki.eilo@uta.fi) toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten.

5. Lausuntopyyntö 20/2017: ”Katsekontaktin vaikutus spontaaniin valehteluun” (professori Jari Hietanen, psykologia) – esittelee Uusi-Rasi

Toimikunnan lausunto: Toimikunta toteaa, että lausuntopyyntö on työstetty erittäin hyvin. Toimikunta pyytää kuitenkin selvityksen seuraavasta:

- Mihin tarkoitukseen käytetään tutkimukseen osallistuvien nimeä, ikää ja sähköpostiosoitetta yhteydenoton jälkeen, sillä näitä tietoja ilmeisesti säilytetään myös viiden vuoden ajan? Lausuntopyynnössä ei ole mainintaa tästä.

Selvitys edellä mainitusta pyydetään lähettämään sihteerille (heikki.eilo@uta.fi) toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten.

6. Muut asiat: –